

На основу члана 41а став 3. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др.закон) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др.закон),

Влада доноси

УРЕДБУ
О ПРОГЛАШЕЊУ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ
„КОВАЧЕВИЋА ПЕЋИНА”

Члан 1.

Ковачевића пећина, са непосредном околином улаза у пећину и залеђем, у западној Србији, проглашава се заштићеним подручјем великог значаја, односно II категорије као споменик природе, под именом „Ковачевића пећина” (у даљем тексту: Споменик природе „Ковачевића пећина”).

Члан 2.

Споменик природе „Ковачевића пећина” ставља се под заштиту ради очувања, у извornом облику, репрезентативног примера пространог, хоризонталаног, вијугавог и разгранатог подземног облика карстног рељефа развијеног у кречњацима палеозојске старости (карбон), који се састоји из четири јединствене целине: Улазног дела (са два отвора), Главног канала, Канала са кадама и Блатног канала, укупне познате дужине 985 м, као и очувања елемената геодиверзитета у виду атрактивног пећинског накита и биодиверзитета, који се огледа у присуству седам родова фосилне фауне (различитих родова сисара, плеистоценске и речентне старости, од којих је најзначајнији пећински медвед), 12 врста фауне зглавакара и четири врсте слепих мишева (природне реткости).

Члан 3.

Споменик природе „Ковачевића пећина” налази се на територији општине Крупањ, село Церова, засек Ковачевићи, КО Церова.

Површина Споменика природе „Ковачевића пећина” износи 4,69 ha, све у приватном власништву, обухваћено II степеном заштите.

Опис границе и графички приказ Споменика природе „Ковачевића пећина” дати су у Прилогу – Опис границе и графички приказ Споменика природе „Ковачевића пећина”, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе „Ковачевића пећина”, није дозвољено обављати радове и активности, за које се у складу са законом којим се уређује заштита природе, утврди да могу нарушити примарне природне и створене вредности и карактер подручја, оштетити вредности подручја из члана 2. ове уредбе, нарушити природне процесе и еколошку целовитост подручја или значајно неповољно утицати на естетска и културно-историјска обележја подручја и животну средину.

Члан 5.

На подручју Споменика природе „Ковачевића пећина” утврђује се режим заштите II степена.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена спроводи се активна заштита ради: очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности њихових природних станишта, популација, екосистема, обележја предела и објекта геонаслеђа; обављања традиционалних делатности и ограниченог коришћења природних ресурса на одржив и строго контролисан начин.

Осим забрана радова и активности из чл. 35. Закона о заштити природе, у режиму заштите II степена забрањује се и:

У Ковачевића пећини:

- 1) Улазак у пећину без одговарајуће дозволе и пратње Управљача;
- 2) Ломљење, изношење или на други начин оштећивање пећинског накита;
- 3) Отварање нових улаза;
- 4) Хватање, убијање и свако узнемирање пећинске фауне, посебно слепих мишева;
- 5) Узимање фосилног и археолошког материјала из пећине;
- 6) Све друге активности унутар пећине које на било који начин могу угрозити и оштетити њене темељне (и све друге) вредности;
- 7) Насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору.

На заштићеном површинама изван пећине:

- 1) Експлоатација минералних и неминералних сировина на целом заштићеном подручју;
- 2) Примарна прерада и предконцентрација сировина;
- 3) Депоновање примарних и секундарних јаловина, комуналног, индустриског и другог отпада, отпадних материјала свих врста и вишкова земље са откопа, као и нерегулисано формирање мрциништа и одлагање стајског ћубрива на заштићеном подручју;
- 4) Изградња индустриских, инфраструктурних, привредних, хидротехничких (брана, акумулација) и других објекта чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света, лепоте предела и њихове околине;
- 5) Руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним и штетним материјама;
- 6) Градња привредних, викенд и других објекта;
- 7) Свака промена постојеће морфологије терена и водотока;
- 8) Извођење земљаних, грађевинских и других радова којима се може оштетити, пореметити или угрозити заштићено природно добро и његова околина;
- 9) Просецање нових саобраћајница изузев приступног пута;
- 10) Каптирање извора, израда водозахвата и дубоких бушотина, које би могле имати утицаја на ниво подземних вода у карстном систему пећине;
- 11) Уништавање шумских комплекса и чиста сеча;
- 12) Крчење вегетације и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке ерозије и неповољне промене предела.

Осим ограничења радова и активности прописаних законом, радови и активности ограничавају се и на:

- 1) Планирање и уклањање кластичног материјала од ископавања на површинама испред улаза и материјала који је настало прокопавањем пролаза у пећини;
- 2) Постављање капија или врата на пећинске улазе;

- 3) Уређење пећине само на уређење канала између два улаза, као и дела Главног канала до прокопаног сужења (без бетонирања);
- 4) Сакупљање примерака пећинске фауне у научне сврхе;
- 5) Узимање фосила и археолошких артефаката у научне сврхе;
- 6) Изградња објекта и извођење радова, односно инфраструктурно опремање, које је у функцији презентације и заштите природног добра - уређење саобраћајница, прихватних површина, и др;
- 7) Радови на прикладном уређењу простора сеоских домаћинстава, односно објеката, дворишта и окућница на заштићеним површинама изван пећине;
- 8) Кресање лисника.

Члан 8.

Споменик природе „Ковачевића пећина” поверава се на управљање Туристичкој организацији Крупањ, Крупањ (у даљем тексту: Управљач).

У обављању законом утврђених послова управљања заштићеним подручјем, Управљач је овлашћен и дужан нарочито да: организује чуварску службу; обележи заштићено подручје; донесе план управљања, годишњи програм управљања и акт о унутрашњем реду и чуварској служби; обавештава кориснике заштићеног подручја о могућностима за обављање радова и активности; учествује у поступку утврђивања накнаде за ускраћивање или ограничавање права коришћења; издаје сагласности и одобрења; прати стање и води евидентије о природним вредностима, непокретностима и људским активностима; утврђује и наплаћује накнаде за коришћење заштићеног подручја.

Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем у складу са прописима којима се уређује класификација делатности и регистрација удружења у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 9.

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности Споменика природе „Ковачевића пећина”, спроводи се према плану управљања који доноси Управљач на период од десет година (у даљем тексту: План управљања), са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе.

План управљања садржи циљеве и приоритетне задатке очувања повољног стања заштићеног подручја, као и превентивне мере заштите од пожара у складу са законом којим се уређује заштита од пожара и прописима донетим на основу тог закона.

План управљања Управљач доноси и доставља Министарству најкасније у року од десет месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У поступку давања сагласности на План управљања, Министарство прибавља мишљења министарства надлежних за послове културе, науке, просвете, туризма, просторног планирања, рударства, пољопривреде, шумарства, водопривреде и финансија.

Управљач је дужан да једном у три године анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и по потреби изврши његову ревизију.

До доношења Плана управљања, Управљач врши послове на основу годишњег програма управљања који је дужан да донесе и достави Министарству на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Годишњи програм управљања из става 6. овог члана садржи нарочито: сажет приказ природних и других вредности заштићеног подручја, циљеве заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање; детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за

потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, првенствено Плана управљања, акта о унутрашњем реду и чуварској служби и акта о накнади за коришћење заштићеног подручја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 10.

Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У оквиру садржине прописане Законом о заштити природе, правилником из става 1. овог члана се ближе утврђују забрањени радови и активности, као и правила и услови обављања радова и активности који су допуштени на подручју Споменика природе „Ковачевића пећина”.

Правилник из става 1. овог члана се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 11.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Споменик природе „Ковачевића пећина”, његове границе, најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да у сарадњи са Републичким геодетским заводом и Заводом за заштиту природе Србије, изврши идентификацију граница Споменика природе „Ковачевића пећина” на терену, дигиталној ортофото карти и катастарском плану, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

На операт, односно записник о утврђивању граница из става 2. овог члана, сагласност даје министарство надлежно за послове просторног планирања.

Границе утврђене, описане и верификоване на начин прописан у ст. 2. и 3. овог члана, сматраје се меродавним у свим стварима које се тичу спровођења ове уредбе.

Члан 12.

Управљач ће у року од две године од дана ступања на снагу ове уредбе израдити софтверско решење о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима од значаја за управљање Спомеником природе „Ковачевића пећина”.

Члан 13.

Средства за спровођење Плана управљања Споменика природе „Ковачевића пећина” обезбеђују се из буџета Републике Србије, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, прихода остварених обављањем делатности Управљача и из других извора у складу са законом.

Висину накнаде за коришћење Споменика природе „Ковачевића пећина”, својим актом утврђује Управљач, у складу са законом који дефинише накнаде за коришћење јавних добара.

Члан 14.

Планови, програми и основе из области рударства, енергетике, саобраћаја, шумарства, ловства, управљања рибљим фондом, водопривреде, польопривреде и туризма и других делатности од утицаја на природу, а који се односе на коришћење природних ресурса и

простора у заштићеном подручју Споменика природе „Ковачевића пећина”, усагласиће се са Просторним планом Републике Србије, овом уредбом и Планом управљања из члана 9. ове уредбе.

Планови, програми и основе из става 1. овог члана, доносе се уз претходну сагласност министра надлежног за послове заштите животне средине.

Члан 15.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број:

У Београду, 2019. године

ВЛАДА

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

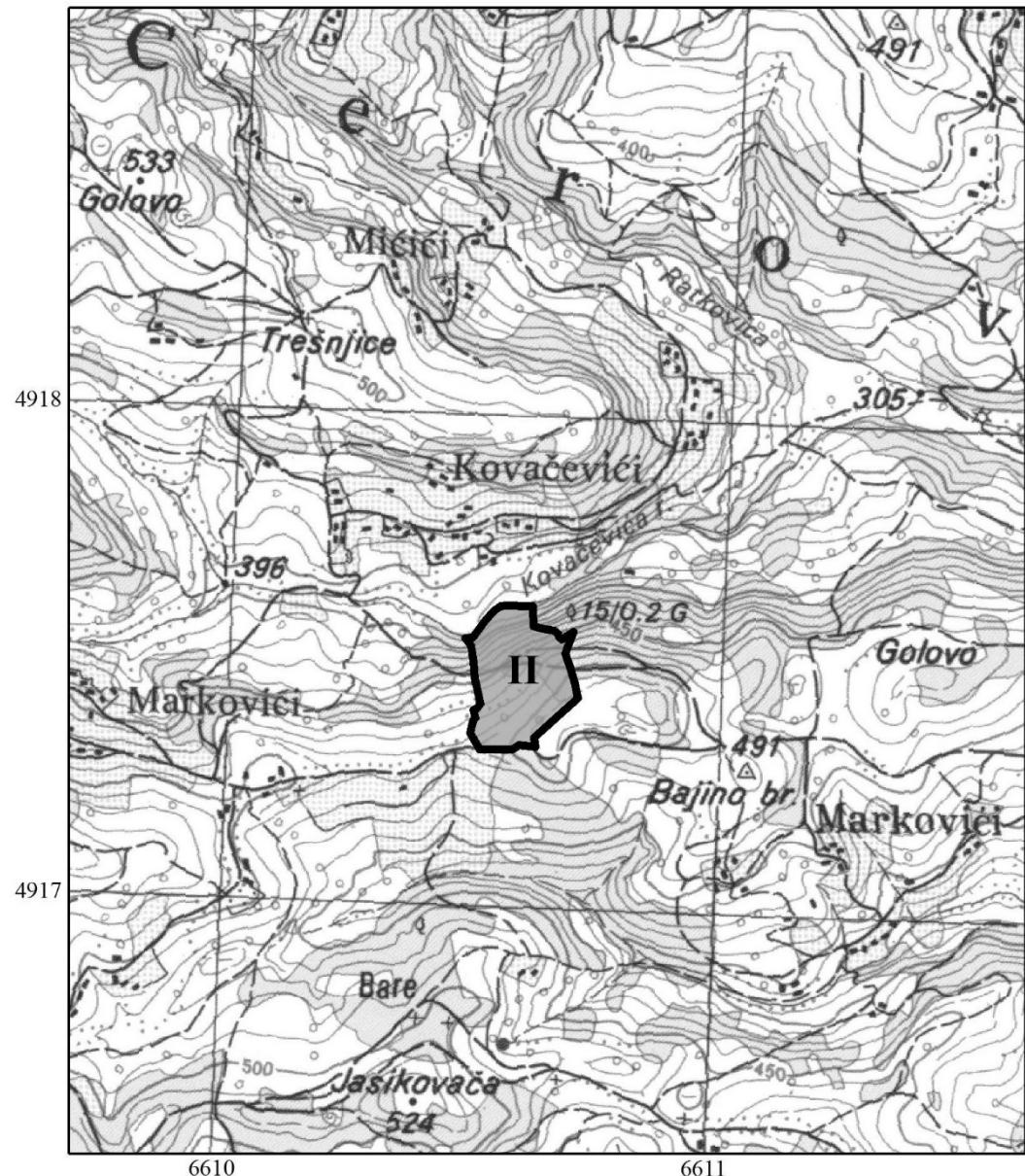
ОПИС ГРАНИЦЕ И ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „КОВАЧЕВИЋА ПЕЋИНА”

Границом природног добра обухваћене су површине следећих катастарских парцела на територији КО Џерова: 2690, 2691, 2692, 2693/1, 2693/2, 2693/3, 2693/4, 2693/5, 2693/6, 2693/7, 2700, 2701/1, 2701/2, 2701/3, 2701/4, 2702/1, 2702/2 и 2703.

На северу, граница је дефинисана десном обалом Ковачевића реке, а затим источном ивицом кат. парц. број 2693/1 и северном ивицом кат. парц. број 2693/4. Источно, граница иде ивицом кат. парц. бр. 2693/4, 2693/6 и 2693/7, југоисточно кат. парц. бр. 2693/5, 2700 и 2701/1. Јужно граница иде јужном ивицом кат. парц. број 2703, делом и северном ивицом пута. Западна граница иде западним ивицама кат. парц. бр. 2703, 2702/2, 2702/1, 2690 и 2691 до реке.

**СПОМЕНИК ПРИРОДЕ
„КОВАЧЕВИЋА ПЕЋИНА“**

1 : 15 000

Легенда

Граница СП „Ковачевића пећина“

Режим заштите II (другог) степена